

Lietavské zvesti

Občasník obce Lietava a Lietavská Závadka

rok-2015

DECEMBER 2015

VÁŽENÍ SPOLUOBČANIA!

Drahí,

nachádzame sa v adventnom čase, kedy sa pripravujeme na najkrajšie sviatky roku, Vianoce. Adventná doba nie je len časom nákupnej horúčky, čoho sme žiaľ neraz svedkami v dnešnom svete, ale má predovšetkým svoj duchovný obsah. Aby sa nám nestalo to, čo pripomína biskup Viliam Judák: "Preto sme takí upachtení a preto sme takí ustarostení ako osláviť Vianoce, lebo im pripisujeme také hodnoty, ktoré Vianoce nemajú. Potom niekedy zisťujeme, že Vianociam nechýbalo nič, len Boh." Advent nám pripomína, že Kristus prišiel, ale že príde aj druhý raz. Nejde iba o to, aby sme si pripomenuli historickú udalosť, ktorá sa stala pred vyše 2000 rokmi v malom judejskom mestčku Betlehem. Oveľa potrebnéjšie je pochopiť, že celý náš život musí byť adventom, bdelym očakávaním konečného príchodu Krista. Príprava na vianočné sviatky má tak svoj hlbší zmysel v príprave našich srdiec na Božiu milosť. Advent by mal v nás obnoviť nádej. Nie lacný optimizmus, čo zatvára oči pred realitou, ale pevnú nádej, ktorá je zakotvená v Bohu a umožňuje nám naplno žiť dnesok, nech by sme sa nachádzali v akejkoľvek životnej situácii. Aj náš pán farár, napriek svojej chorobe, žije z nádeje. Vďaka aj za vaše modlitby za neho, dodáva mu to veľa Božej posily. On tie trápenia obetuje za našu farnosť, za každého jedného z nás a

preto neza-búdajme na jeho slová, ktoré nám kedysi adresoval aj cez tieto Zvesti: *Boh tak miloval svet, že nám poslal svojho Syna. Prijmeme tento Boží dar a Boh nás naplní pokojom a radosťou.*"

K nadchádzajúcim Vianočným sviatkom vyprosujeme všetkým vám i vašim blízkym:

Nech láska betlehemskeho Dieťaťa zapáli vo vašich srdciach oheň viery a nádeje a ten nech rastie, plápolá a zapaluje celú zem, aby ste sa tak stali znamením a poslami radosti pre všetkých okolo seba.

Prajeme vám, aby vaše rodiny a domovy, celá naša obec boli miestom, kde budete môcť prežívať mnoho krásnych chvíľ naplnených láskou.

Vaši kňazi

Prichádza čas sviatočný a výnimočný, ktorý sa v tichosti blíži k nám, do našich domovov, príbytkov, do našich duší, pocitov, k rodinám, deťom, príbuzným, priateľom a známym. Čas, kedy sa aspoň na chvíľu snažíme zastaviť a vychutnať si čaro adventných dní a Vianoc. Vianočné dni plné vône koláčov, kapustnice a ostatných dobrôt precitnú do Štedrého dňa, ktorý k nám prináša pohodu a pokoj v kruhu našich najbližších.

Vianočné sviatky sú obdobím blížiaceho sa konca roka a očakávania toho nového. K sviatkom patrí nepochybne aj dodržiavanie zvykov našich predkov, bez tradícií by predsa Vianoce neboli tými pravými, preto je potrebné cítiť si naše zvyky a obyčaje, v neposlednom rade spomenúť si i na najbližších, po ktorých zostalo pri stole prázdné miesto.

Prajem vám, aby vás nadchádzajúci rok 2016 sprevádzal len v pozitívnom duchu, ktorý vám prinesie viac pevného zdravia, sil a šťastia v každodennom živote, zlepšenie medziľudských vzťahov, harmónie a pochopenia. Nech vám vaše deti prinášajú len radosť a prítomnosť vašich najbližších nech podporí vzájomnú dôveru a porozumenie.

V mene poslancov obecného zastupiteľstva, obecného úradu, ale i osobne sa chcem v tejto chvíli úprimne poďakovať všetkým, ktorí svojou prácou a snahou v uplynulom roku prispeli k rozvoju a zveľadeniu našej obce. Dakujem všetkým občanom, zamestnancom obce, dobrovoľníkom, spoločenským organizáciám, Lietavskej farnosti, občianskym združeniam, podnikateľom, firmám, materským a základným školám, ktorí denne svojou prácou a aktivitami dokazovali a dokazujú, že im život v našej obci nie je ľahostajný.

Ing. Pavol Gašperik,
starosta obce

Obec Lietava Vás pozýva na podujatie:

NAŠE SPOLOČNÉ VIANOCE

v priestoroch osvetovho strediska

12.12.2015

Program:
10:00 - Svätá omša
13:00 - Vystúpenie detí MŠ a žiakov ZŠ Lietava
Spevokoly: FSS Závadské ženy
Podhorčán
Quarteto

Remeselný jarmok:
(Drôtované predmety, šperky, šité a háčované hračky, vianočné vence, oplátky, medovníky, rezbárske predmety, sviečky, med)

Výstava:
Boli časy boli...očami kronikárov
Tvorivé dielne:
Zdobenie vianočných guľ na stromček
Pásmo ľudových zvykov
18:00 Rozsvietenie stromčeka
Občerstvenie:
Poctivá obecná kapustnica, poľovnícky guláš, medovina, varené víno, punč a ďalšie špeciality

Augustín BREZÁNI
25.8.1926 - 5.1.2015
Emil CHOBOT
16.3.1950 - 13.1.2015
Emília HUBOČANOVÁ
22.5.1925 - 26.1.2015
Viera LUČANČINOVÁ
5.11.1956 - 24.2.2015
Margita GREČNÁROVÁ
26.2.1934 - 27.2.2015
Jozef ČASNOCHA
14.12.1934 - 4.3.2015
Mária BREZÁNIOVÁ
21.10.1929 - 8.3.2015
Ladislav SUROVČÍK
17.5.1938 - 15.3.2015

Opustili nás

Cyril BREZÁNI
3.5.1945 - 8.4.2015
Adalberta ISTENÍKOVÁ
1.9.1934 - 10.5.2015
Anna GREČNÁROVÁ
15.7.1926 - 15.5.2015
Ján BARTOŠ
26.7.1947 - 25.5.2015
Gabriela CHOBOTOVÁ
18.2.1974 - 19.6.2015
Rozália KOZINOVÁ
6.1.1946 - 25.6.2015
Štefánia MIŠÁROVÁ
13.5.1932 - 7.7.2015
Albín ŠVEC
2.10.1955—28.7.2015

Anton MATIAŠKA
16.1.1939 - 29.7.2015
Štefan HRADSKÝ
3.12.1930 - 29.7.2015
Milan PAVLANSKÝ
13.7.1943 - 4.8.2015
Gertrúda GAŠPIERIKOVÁ
13.1.1943 - 4.8.2015
Milina SUROVČIKOVÁ
1.3.1944 - 15.8.2015
Emil PITEK
28.2.1942 - 30.8.2015
Jozefína BREZÁNIOVÁ
14.1.1926 - 31.8.2015
Ľubomír ZAVADZAN
4.3.1955 - 23.10.2015
Gejza DOLINAJEC
11.6.1935 - 7.11.2015

„Veci majú len tú hodnotu, ktorú im človek prepožičia.“ MOLIÉRE

Správičky

17. januára sa konal v MOS spoločný už piaty farský karneval. Stretlo sa veľa pekných masiek. Celým podujatím deti sprevádzala Červená čiapočka, poľovník, horár a množstvo muchotrávok. Animátori pripravili deťom zaujímavý program s tancom, súťažami, cenami a nechýbala ani bohatá tombola.

24. januára sa konal stolnotenisový turnaj o pohár starostu obce v priestoroch MOS. Podakovanie patrí členom stolnotenisového klubu za organizáciu turnaja ako i dobrovoľníkom z radov občanov.

31. januára sa piatykrát konal pod záštitou farského úradu ples kresťanských rodín v štýle Retro. Pre veľký záujem sa ples konal v kultúrnom dome v Stránskom. Stretlo a dobre sa zabavilo 42 párov z celej farnosti. Výzdoba, strava ale aj oblečenie jednotlivých párov sa nieslo v štýle retro. Do tanca hral Michal Konúšik z Podhoria. O dobrú atmosféru sa staralo desať animátorov, ktorí si pripravili nápaditý program a veselé súťaže pre všetky páry. Jediným mínusom bola neúčast pána farára, nakoľko bol v nemocnici.

V stredu 4. februára sa v obradnej miestnosti obce konala slávnosť úvítania detí do života. Pozvaných bolo 13 detí, ktoré sa narodili v minulom roku. Spoločne s rodičmi deti a príbuznými sme prežili chvíle, na ktoré sa nezabúda.

14. februára prešiel obcou fašiangový sprievod. Sme radi, že FSS Závadské ženy aj takýmto spôsobom zachovávajú tradície našich predkov.

V sobotu 14. februára sa konal už siedmy ročník akcie Valentín na Lietavskom hrade. Na hrad prišlo odhadom 500 fanúšikov. Prvých 250 návštevníkov dostalo magnetku z akcie, nechýbala ani bohatá tombola. Kopa snehu a slnečné počasie dotvorilo atmosféru vydarenej akcie.

28. marca mali deti možnosť v obecnej knižnici, pod vedením Dagmar Gašpierikovej zdobiť vajíčka na Veľkú noc voskovou technikou.

12. apríla sa v osvetovom stredisku predstavili animátori celej farnosti divadelnou hrou PRECO BOŽE. Scenár divadla napísala a nacvičila Terézia Cibenková. Postupne sa s divadlom predstavili vo všetkých dedinách farnosti ale aj mimo nej.

7. mája sa konal v obci Hromadn7 odber krvi. Teší nás, že z roka na rok sa zvyšuje počet darcov.

Druhá májová nedeľa už tradične patrila všetkým mamám a starým mamám. Tento rok sme si Deň matiek pripomenuli v sobotu 10. mája. V programe pre mamy vystúpili deti z materskej a základnej školy a zaspievala FSS Závadské ženy.

V nedeľu 24. mája sa konal VI. ročník Gospelového festivalu, kedy sa stretli spevokoly celej lietavskej farnosti v miestnom osvetovom stredisku. Stredisko bolo ako po minulých rokoch plné spevu, hudby a priateľskej atmosféry. Moderátori p. kaplán Daniel Sedík a Veronika Cibenková privítali všetkých prítomných - p. farára Mons. Stanislava Beláka, starostov okolitých obcí, spevácke skupiny a početné obecenstvo. Veríme, že všetci prítomní zažili peknú svätodušnú nedeľu. Už teraz sa tešíme na ďalší ročník.

V sobotu 30. mája farský úrad a obecny úrad v spolupráci s animátormi z celej farnosti pripravili "Cestu rozprávkovým lesom". Veľký počet detí z Lietavy a okolia po slube absolvovali cestu na Lietavský hrad s množstvom začarovaných škriatkov. Na nádvorí hradu ich čakal diplom, sladká odmena, maľovanie na tvár, fotenie a detská diskotéka. Podakovanie patrí všetkým animátorom, organizátorom, farskému úradu, zúčastneným rodičom a starým rodičom, ktorých prítomnosťou sa podarilo zorganizovať pekné

zážitky pre deti. Podakovanie patrí aj ZNZLH za prípravu priestorov a dobrovoľníkom, ktorí nám pomohli zvládnuť technickú náročnosť podujatia.

V júni sa tiež konalo tradičné PÁLENIE JANSKEJ VATRY v Lietave, Majeri a aj v Lietavskej Závadke. Podakovanie patrí všetkým usporiadateľom.

17. júna sa v obradnej sieni OÚ stretli deti končiace materskú školu. 14 predškolákov s pani učiteľkami si pripravili veľmi pekný program, v ktorom ukázali, že sú schopní nastúpiť do prvej triedy.

Tento rok sa už po štvrtýkrát zapojili deti zo ZŠ do maratónu čítania v obecnej knižnici. Zapojilo sa 150 detí.

Letné podujatie? Horalky...tie naše osd Sedity" sa konalo na hrade v sobotu 18. júla. Bolo plné zážitkov pre deti ale aj dospelých. Okrem zaujímavého programu všetkých zabavil veselý moderátor—šašo, dobrá hudba, tanec, sokoliari a nechýbali ani zaujímavé súťaže a aktivity.

26. júla sa v areáli základnej školy konal 1. ročník súťaže dobrovoľných hasičov v hasičskom útoku. Podakovanie patrí všetkým, ktorí pomohli.

1. augusta žila obec v duchu Lietavských slávností. Veríme, že aj tento rok si bolo z čoho vybrať, na čo sa pozrieť a dobre sa zabaviť.

V nedeľu 18. októbra sa konalo z príležitosti mesiaca úcty k starším posedenie v MOS pri programe našich detí a rezkých piesňach.

6. decembra zavítal do našej obce sv. Mikuláš aj so svojim sprievodom. Najprv sa zastavil v Lietavskej Závadke potom navštívil deti v Majeri a nakoniec obdaroval deti v Lietave. Smelé deti Mikulášovi zarecitovali alebo zaspievali.

25 rokov prežitých v kňazskom rúchu

Pripomenutie tejto udalosti si veriaci aj samotní pán dekan Mons. Stanislav Belák predstavovali inak, ale „Človek mieni, Pán Boh mení.“ Takto si to ľudia povrávajú pri rôznych situáciách, ktoré so sebou prináša ľudský život. Vo väčšej miere sa to vzťahuje na negatívne udalosti. Veru, veru, niektorí veriaci určite očakávali minimálne slávnostnú sv. omšu a po jej skončení podanie rúk s poďakovaním sa za štvrtstoročie obetavej práce v prospech ľudí v Lietavskej farnosti. A p. dekan namiesto rozpažených rúk nad obetnými darmi položenými na oltári ležali sklúčený chorobou, ktorá ich pripútala na nemocničné lôžko.

Bola pekná snečná jesenná nedela, hory okolo Lietavského hradu oblečené v pestro farebných šatách lákali na vychádzku. Tak som sa vybral na prechádzku aj ja, ale nie do pestrofarebného lesa, lež do šedivého mesta, zadymeného tisícami výfukov áut. Rovno do areálu, ktorý radšej na kilometre obchádzam, lebo sa v ňom nachádza ľudské utrpenie a bolesť. A toto nemá nikto rád. Kráčal som do žilinskej nemocnice, rovno na JIS-ku. Obliekli ma do zeleného igelitového obleku s upozornením, že mám na návštevu cca 15 min. V miestnosti ležal p. dekan sám. Pri pohľade na neho som si povzdychol: „Ach, jaj, to ľudské telo.“ V ruke hadička na infúzie, v nosných otvoroch hadičky na kyslík. „Pochválený buď Ježiš Kristus,“ pozdravil som. Otvorili unavené oči, pozreli sa na mňa a tichým hlasom ma privítali:

„No, vitaj, čo ťa ku mne privádza?“

„Chcel som vás vidieť, p. dekan – viete chýbate,“ odpovedám.

„Veľmi zle sa mi hovorí, lebo nemám zuby“ a prešli si rukou po ústach. Potom ukázali na pohár a opýtali sa ma:

„Mám tam čaj?“ „Áno, p. dekan, máte.“

„Tak sa mi daj napit,“ požiadali ma. Podal som im pohár s čajom, z ktorého si upili 2 – 3 dúšky.

„Ďakujem,“ povedali už normálnym hlasom. A pokiaľ som odložil pohár na stolík, pokračovali: „Čo, Vlado, ako žiješ?“

– po tejto ich otázke ma naplnila radosť. Lietavská farnosť má určite okolo 5 – 6 tisíc ľudí a oni si ma pamätajú po mene. Trochu som pookrial po prvom smutnom pohľade, ako ležia na lôžku.

„Pán dekan, do práce a domov, a tak dookola mi plynie život.“

„No, máš prácu. To je dobre. A čo starosta?“ – zaznela z ich úst prekvapivá otázka.

„Rieši rôzne problémy - to viete, v niečom si rozumieme viac, v niečom menej. Snažíme sa nájsť najlepšie riešenia pre obec.“

„Veru, ten Majer celkom pekne vyzerá – aj detské ihrisko máte, aj budujete nové.“

„Pán dekan, hádam sa to všetko podarí dotiahnuť do konca. Plány sú smelé – má sa prestavať škôlka aj vybudovať to multifunkčné ihrisko.“

„Tak, tak, treba, aby mladí mali rôzne záujmy a aktivity, lebo je hrozné, keď posedávajú v krémách,“ – smutne zhodnotili.

Na zmenu témy som sa ich opýtal: „A čo vy, pán dekan? Treba sa z tej choroby vystrábiť, lebo radšej prídem 100-krát za vami na faru a do kostola ako sem. Ani na hrade už 2-krát nebola letná sv. omša.“ Pozreli sa na mňa a povedali:

„To je v Božích rukách, nevieme, aká je jeho vôľa a úmysly. Neboj sa bolesti tela, tá pominie, ale boj sa prázdnoty ducha a bolesti svedomia, to je mnohokrát horšie.“

Ich slová boli také úžasné, že som nevedel, čo povedať. „Máte pravdu, pán dekan,“ prikývol som. V tom do nášho rozhovoru vstúpila zdravotná sestra „Už je čas,“ oslovila ma. Ukázala na hodiny visiace na stene. „Už budem musieť ísť, pán dekan,“ podali sme si ruku a rozlúčil som sa slovami,

„s Pánom Bohom.“

„Zbohom, Vlado, zbohom a drž sa!“ ešte ma povzbudili.

„Ďakujem, pán dekan.“

Vyzliekol som zo seba zelený oblek a vyšiel na chodbu. Bolo to úžasných 20 min. strávených s pánom dekanom. Hlavou mi vírili rôzne myšlienky. Nevidel som človeka, hromžiaceho a sťažujúceho sa na chorobu, či lutujúceho svoj život, ale človeka s pokorou nesúceho svoj kríž, ktorý nie práve v najlepšom zdravotnom stave ešte dokázal iného človeka povzbudiť. Za tých 25 rokov som sa s pánom dekanom stretol veľa krát – či na sv. omši, v sakristii alebo pri svätení domov. Boli to práve oni, ktorý po vyše 300 rokoch celebrovali sv. omšu na hrade Lietava. Vždy sme si povedali pár slov, vždy človeka povzbudili, aby smeroval do pokojnejšieho života. Ale s takým zvláštnym pocitom a energiou som sa s nimi ešte nelúčil. Na tom nemocničnom lôžku ležalo obyčajné ľudské telo, ale to telo ukrývalo úžasnú ľudskú myseľ a Bohu plne odovzdaného Ducha.

Pri odchode z nemocnice som na chodbe stretol oboch kaplánov, ktorí sú v Lietave na fare, ako idú za pánom dekanom na návštevu. Veru, myslím si, že v ňom majú dobrý príklad kňazského života.

Neviem posúdiť, či pán dekan príde ešte do Lietavy konať kňazskú službu – to je skutočne v Božích rukách. Či už sa vrátia alebo nie, úprimne mu ďakujem za tých 25 rokov duchovnej služby v Lietavskej farnosti.

V. Peťo.

Desať dôvodov, prečo som hrdá Lietavka

V tomto čase sviatočnom som sa rozhodla napísať vám pár viet, ktoré podľa mňa vyjadrujú dôvody, prečo som hrdou Lietavkou.

1. Sme dedinou, ktorá si ctí dedičstvo predkov. Rovnako tak sa snažíme, aby zvyky nepadli do zabudnutia, ako aj vytvárame nové pre ďalšie generácie.

2. Majestátny obor na kopci sa denno - denne prizera, ako sa ľudia snažia byť nielen susedmi, no hlavne deti dobrými priateľmi. Vychádzajú si v ústrety a jeden druhému prajú len to najlepšie. Hoci možno si teraz myslíte, že to tak nie je, pravdepodobne máte na mysli výnimky, ktoré existujú pre každé pravidlo.

3. Filantrop hádam v každom dvore. Som naozaj rada, že v obci býva veľa ľudí, ktorí dokážu nezištne pomôcť a odmenou je im hrejivý pocit z vykonania dobrého skutku.

4. Tolerancia medzi mladými a skôr narodenými. Ved' každý vól telatom raz bol. Pre každého sa snažíme rok čo rok pripraviť dostatok príležitostí pre využitie a užitie pekných chvíľ.

5. Osobitý lietavský humor. Vďaka tomu, že nie som 100% rodák zisťujem to, čo je mnohým samozrejmé. Lietava má svoj charakteristický humor a ľudia, ktorí v nej žijú, majú veľké srdcia plné pohody.

6. Nádherná príroda. Len málokto sa môže pochváliť takou krásnou prírodnou scenériou, akú máme my. Na jednej strane nekonečné lesy a lúky, na strane druhej čarovné výhľady na polia so srmkami.

7. Zanietení ľudia. Ďakujem vám všetkým, ktorí ste mi ukázali, čo je to

reálna definícia zanietenia a vášne pre konkrétne činnosti. Či už sa jedná o hasičov, kultúrny team, či dokonca futbalistov a mnohé iné krúžky a jednotlivcov, ich členovia a zástupcovia robia všetko pre to, aby sa rozvíjali a zároveň vstupovali svojou energiou do duše obce.

8. Či sme veriaci alebo nie, každý z nás bol určite v našom krásnom kostole. Jeho sila vybudovaná na kameni vzbudzuje rešpekt a jeho útroby pôsobia na ľudí pietne a pokojne. Hlavne v tomto vianočnom čase je útočiskom a cieľom pre všetkých, ktorí sa chcú poďakovať za to, čo im život priniesol.

9. Talent v každom dvore. Čím dlhšie bývam v Lietave, tým s väčším nadšením zisťujem, že v každom dvore žije minimálne jeden talent. Máme tu ľudí, ktorí rozumejú včelám, fotografovaniu, keramike, šperkom, klobúkom, dobre pečú, čarujú s drevom, kovom, pekne spievajú, kreslia, recitujú a mnohé iné. Hold - Lietava má talent.

10. Pozitívny záujem o bytie iných. Často sa jeden k druhému pristavíme na ulici, aby sme zistili, ako sa ten druhý má, pochválili sa svojimi radosťami a získali rady na bolesti, ktoré sú súčasťou každého života. Takéto milé stretnutie sú krásne, vzácne a potešia dušu.

Toto sú hlavné dôvody, prečo som Lietavka a nehanbím sa za to. Ak sa našiel niekto, kto prečítal tento článok až sem - napíšte na obecnú Facebookovú stránku svoje dôvody, či prispíte obrázok s prianím do nového roka, alebo mi môžete priamo na ulici pri osobnom stretnutí povedať tie svoje. Na záver prajem všetkým pokojné sviatky a šťastný nový rok.

Hrad Lietava je už roky domovom a nie opustenou stavbou

Je úžasné, ako dokážu ľudia ovplyvniť chod vecí. Ak by sa členovia Združenia na záchranu Lietavského hradu nepustili pred 16 rokmi do postupnej obnovy vyše 800-ročnej stredovekej pamiatky, dnes by už pravdepodobne veľká časť z nej nestála. Ako to dokázali, aké starosti a radosti im hrad prináša? Prečítajte si v rozhovore s manželmi Janou a Ľubomírom Chobotovcami, ktorí už roky riadia chod združenia.

Nestáva sa každý deň, že sa nájde skupinka ľudí, ktorá sa pustí do obnovy 800-ročnej hradnej zrúcaniny. Ako vzniklo Združenie na záchranu Lietavského hradu?

Lubomír: Založiť združenie nebol ani náš nápad, ale myšlienka riaditeľa Krajského pamiatkového úradu, ktorému sme kedysi za dávnych čias doniesli z rockového koncertu nejaké korunky na obnovu hradu a on ich neprijal. Vtedy nám naznačil, že by bolo dobré, keby sa to riešilo oficiálnou cestou, napríklad tak, že bude založená organizácia na záchranu hradu. Celé to teda vzniklo tak, že sme boli len obyčajná rocková kapela, ktorá sa rozhodla usporiadať v októbri 1993 koncert amatérskych skupín v Mestskom divadle v Žiline na záchranu Lietavy. Následne sme sa s myšlienkou založenia združenia zvlí a usporiadali sme 20. 8. 1999 v areáli futbalového ihriska v Lietavskej Svinne prvý ročník Rockovej Lietavy. Tento dátum je aj dňom vzniku a registrácie Združenia na záchranu Lietavského hradu. Od toho dňa sa začala odvíjať naša prvá etapa, ktorá trvala do roku 2002. V tomto období sme ešte stále neboli v tom, že hrad budeme opravovať my. Robili sme len kultúrne podujatia, ktorými sme sa snažili upozorniť na jeho stav.

Kedy sa to teda „zlomilo“?

Lubomír: Medzi rokmi 2002-2003. Bol to obdobie zlomov a náhodných stretnutí. Stretol som svoju manželku, mimochodom, na štvrtom ročníku Rockovej Lietavy a v tom istom období som spoznal aj moravského horolezca a cestovateľa Aleša Hoferka zo Zlína, ktorý dal združeniu nové nádych a mnoho odborných rád ako ďalej. Raz, keď sme sa na hrade spolu čisto akademicky rozprávali, ako by bolo dobré hrad stabilizovať, zhodou okolností tam bol na výlete aj pán Štefan Gašpíriek z Pozemkového spoločenstva lesného Lietava, ktorým patrí pozemok pod hradom. Na základe tohto náhodného stretnutia vznikla situácia, že sme 6. júna 2003 podpísali nájomnú zmluvu na pozemok, vypracovali prvý základný projekt záchranu hradu a následne sme už mohli s „požehnaním“ Krajského pamiatkového úradu vykonať na hrade prvé menšie stabilizačné zásahy.

Ako si spomínate na váš prvý „zásah“ do hradu?

Jana: Pre nás to bol jeden krásny romantický víkend, ktorý sme strávili vo vojenských stanoch na nádvorí hradu. Samozrejme, vtedy sme ani nemali tušenia, že hrad je postavený na jednom hektári zastavanej plochy, čo si bude vyžadovať neskutočne množstvo driny a potu do budúcnosti. Za pomoci motyčiek sme namiešali trochu malty vo fúriku, urobili pár drobných zásahov, ktoré boli síce drobné, ale pre hrad dôležité.

Lubomír: Keby sa v minulosti urobili aspoň podobné drobné zásahy, mnohé cenné tony muriva by dnes ešte stáli. Toto druhé romantické obdobie trvalo do roku 2007, kedy sme k oprave hradu pristupovali veľmi citlivo, v menšom rozsahu, a na základe nájomnej zmluvy sme už mohli spoločne s Pozemkovým spoločenstvom požiadať o finančnú podporu Ministerstva kultúry SR. V tejto etape sme si začali uvedomovať, aký je hrad obrovský, že opravovať treba takmer všade. Práce prebiehali na princípe školenia dobrovoľníkov profesio-

nálmi, ktorí nás školili v rámci umelecko-remeselných Workshopov.

Už vtedy ste patrili medzi najaktívnejšie organizácie svojho druhu na Slovensku. Čím to bolo a kedy sa vám hrad podarilo získať do vlastníctva?

Lubomír: To, že sme boli od začiatku aktívne združenie, za to môže náš veľký hlad po informáciách. Organizovanie Workshopov Lietavu preslávilo preto, že nikto iný takýto druh školenia na Slovensku nevykonával. Skúsenosti a kontakty získané v tomto období vyvrcholili vydaním prvej knižnej ucelenej metodiky záchranu torzálny architektúry. Kniha

sa volala „Ochrana zrúcanín v kultúrnej krajine“ a za pomoci kolektívu autorov a finančnej pomoci Ministerstva kultúry SR sme ju vydali v roku 2006. V roku 2007 Ministerstvo kultúry SR na základe zmeny smernice vyradilo Pozemkové spoločenstvo z možných žiadateľov o dotáciu, vzhľadom na tento fakt sme nemohli v roku 2008 žiadať o spoločnú dotáciu a museli sme to riešiť ako ďalej. Hrozila možnosť, že práce na hrade sa zastavia. Vlastník pozemku nám ale následne prejavil dôveru a za podpory odborníkov sa združenie na základe darovacej zmluvy stalo vlastníkom stavby hradu. Súčasťou darovacej zmluvy je aj zmluva o prevode, ktorá ošetruje prípadný zánik združenia ako aj to, že sa po zániku organizácie stane obec Lietava vlastníkom stavby. Hrad ako stavbu sme museli zapísať do katastra a to si vyžadovalo objekt geometricky zmerať, obec Lietava pridelila hradu súpisné číslo 614 a tým pádom mohla stavba hradu oficiálne po storočiach existovať. Keďže sme už mali skúsenosti z predošlého obdobia, ako sa podáva žiadosť o dotáciu, mohli sme sa už samostatne pustiť do náročnej práce a to všetko za podpory dobrovoľníkov a profesionálnych remeselníkov a malých stavebných firiem. Takýmto spôsobom to úspešne fungovalo do konca roka 2012. V tomto období bol na Slovensku mimo nás úspešne spustený nový projekt z dielne Ministerstva kultúry SR, ktorý sme zatiaľ pozorovali z diaľky a sledovali, ako sa vyvinie do budúcnosti.

Čo sa stalo potom?

Jana: V roku 2013 sme sa rozhodli zapojiť a pustiť do nového projektu Ministerstva kultúry SR a Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny s názvom „Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva“. V prvom roku sme si odskúšali zamestnať 9 zamestnancov, v roku 2014 pätnásť a v tomto roku 12. Naši zamestnanci zaškolení na odborné a pomocné práce pracujú samostatne alebo v skupinách, majú stabilnú pracovnú dobu od 8,00 do 16,00 hod. Dostávajú svoju mesačnú mzdu, stravné lístky a všetky náležitosti vyplývajúce z pracovného pomeru, aj keď ich zamestnávame len na pol roka, t.j., na dobu určitú. V každom prípade, aj keď tento projekt je náročnejší na administratívu, umožňuje do prác na hrade zapojiť okrem dobrovoľníkov, profesionálnych remeselníkov už aj svojich hradných zamestnancov. Ich stabilná pracovná doba má veľký vplyv na výsledky práce, ktorých objem sa niekoľkonásobne zväčšil, čo nám prináša veľkú radosť.

Lubomír: Keď robíme výberové konanie na zamestnancov, bohužiaľ prídu maximálne 3-4 ľudia, pretože väčšina zo záujemcov to hneď vzdá po telefonickej informácii, že treba chodiť každé ráno pešo na hrad, že je to ťažká práca v teréne a nakoniec ani s ponukou mzdy sa mnohí nestotožňujú. Je zaujímavé, že napríklad na východnom Slovensku na hrad Šariš prišlo na výberové konanie na 40 miest až 100 ľudí! Na východnom Slovensku je väčšia nezamestnanosť ako u nás, a preto si tam ponuku práce viac vážia ako v našom žilinskom regióne.

Obnova takej kolosálnej pamiatky, akou je hrad Lietava, určite niečo stojí. Ako získavate peniaze?

Lubomír: Financovanie hradu je veľmi zložitý a zároveň jednoduchý proces. Zložitý je v tom, že každý rok musíme podať väčšie množstvo projektov, aby nám ich pár vyšlo. Nemôžeme sa spoliehať len na jeden projekt. Systematickosť, dobre odvedená práca a kvalitná reklama zvyšujú pravdepodobnosť získaných finančných prostriedkov. Celkovo získavame financie z viacerých zdrojov a to od : súkromných darcov, štátnej správy a od grantových spoločností. Tento rok sme napri-

klad získali cez Európsky sociálny fond na mzdy pre svojich zamestnancov podporu vo výške cca 65-tisíc eur, cez Ministerstvo kultúry SR 35-tisíc eur, od grantových spoločností cca 5-tisíc eur a od súkromných darcov cca 2 tisíc eur. Všetko sú to okrem súkromných darov účelovo viazané prostriedky. Znamená to, že každé euro má svoje vopred stanovené poslanie na projekte záchrany hradu. Uprímnne, niekto by mohol povedať, že je to veľa financií, no ja vám prezradím, že na to množstvo práce, čo sa ročne vykoná, stále nám chýbajú financie na mnohé potrebné položky. Vieme však hospodáriť, a preto každé navyše získané euro sa snažíme maximálne efektívne reinvestovať tak, aby to bolo vidieť hlavne v objekte hradu, aj keď sa to vždy nedá, pretože napríklad najdrahšia položka doprava materiálu, ktorá sa vykonáva len za pomoci lesných traktorov s pohonom 4x4, alebo režížné náklady, v ktorých sú prevádzkové kvapaliny, dokážu takmer úplne vyčerpať všetky súkromné zdroje.

V jednom článku ste sa vyjadrili, že dostavba hradu Lietava do podoby napríklad Oravského hradu je nereálna. Prečo?

Lubomír: Samozrejme, keď sme sa púšťali do záchrany hradu, chceli sme hrad celý zrekonštruovať do podoby zo 17. storočia, ale dnes sa na to pozeráme inak. Máme viacej skúsenosti a už vieme, prečo nie. Napríklad jeden z hlavných dôvodov, prečo sa to nedá, je ten, že nie je zachovaný žiaden hodnoverný materiál, ktorý by dokumentoval, ako hrad naozaj v minulosti vyzeral. Vyvarujeme sa štýlu obnovy hradu, ako bol napríklad zrekonštruovaný zámok Viglaš alebo poľská zrúcanina hradu Bobulice, pretože považujeme tento prístup po rokoch skúsenosti za absolútne nevhodný. Sme presvedčení, že takýto zásah do pamiatkového objektu likviduje jeho autenticitu, zaniká podstata pamiatky a tým vznikne len „lacný Disneyland“ na mieste bývalej stredovekej pamiatky. Touto cestou my nikdy nechceme ísť. To, čo je hodnoverne pamiatkovými výskumami dokázateľné, do toho ideme! Nefunguje to však tak, že si poviem, že ideme na hrade robiť toto a to hneď aj urobíme. Musí to prejsť zložitým schvaľovacím procesom, kde najprv na akademickej úrovni metodik pamiatkar, statik, projektant a samozrejme Krajský pamiatkový úrad písomne definujú, čo je prípustné na pamiatke obnoviť a do akého finálneho stavu.

Tohtoročná murárska sezóna na hrade je už za vami. Čo sa vám podarilo urobiť?

Lubomír: Naš hlavný princíp prác už roky spočíva v odstraňovaní havarijného stavu pamiatky, čo v jednoduchosti znamená, že sa neustále „túlame“ po celom objekte a na vopred stanovených miestach, ktoré určí metodik a statik konzervujeme a čiastočne obnovujeme nebezpečné ohrozené časti. V priemere za rok urobíme cca 10 väčších zásahov. Tento rok sme pracovali na nasledovných miestach: Bolo vymurovaných nových 22m³ líca steny a náročia Pravouhlého bastiónu, pokračovalo sa v obnove SZ náročia prednej brány, stabilizovala sa ďalšia stena Polygonálneho bastiónu, pokračovalo sa v murovaní poškodeného zostatku Severnej dolnej hradby, výškoví profesionálni pracovníci stabilizovali časť renesančnej oblúčkovej atiky nad studňou, obnovili zaniknutý záklonok JV steny Thurzovho paláca a za pomoci horolezeckej techniky prešpárovali časť exteriéru Veľkého delostreleckého rondla. Momentálne prebieha na hrade aj prioritá vo vytvorení reprezentatívneho priestoru v časti stredného hradu. Čo to znamená? Plánujeme tam do dvoch rokov otvoriť pre verejnosť expozičné zastrešené priestory, kde sa návštevník dozvie všetko o histórii hradu ako aj o jeho obnove. V rámci archeologického výskumu sme doskúmali druhú časť pivnice Kostkovej pristavby, prebehla druhá etapa skúmania interiéru Veľkého delostreleckého rondla a v objekte Polygonálny bastión bola vykopaná zisťovacia sonda za účelom jeho odvodnenia.

To znamená, že plánujete v budúcnosti otvoriť na hrade múzeum?

Ano, chceli by sme tu sprístupniť verejnosti 3 až 4 expozičné miestnosti. O dva roky si totiž pripomenie 450. výročie narodenia Juraja Thurzu, tak, ak motyka vystrelí a MKSR nás podporí, do dvoch rokov na toto výročie by sme túto časť mohli otvoriť. Tento rok sme tam excelentne zrekonštruovali v objekte tzv. Kostkovej pristavby dva vstupné otvory – jeden aj s komplet neskorogotickým portálom a budúci rok tam chceme

v pivničnej časti zrekonštruovať stopy pivnice a to tak, že menšia časť bude opätovne zaklenutá kamennou klenbou a vo väčšej časti vznikne nový trámový strop aj s prístupovým schodiskom. Ak sa to podarí, tak na ďalší rok sa budeme venovať uzatvoreniu okenných a dverných otvorov a tieto priestory budeme môcť

zariadiť za účelom prezentácie hradu ako aj združenia. Skúste si predstaviť budúcnosť ako návštevník, ktorý sa prechádza za otvorenými reprezentatívnymi priestormi stredného hradu: „Z hlavného nádvorja vojde do tzv. piatej brány a z nej do objektu hradnej kuchyne – pekárne. Následne veľkou vstupnou klenbou do koridoru stredného hradu, odkiaľ môže prejsť buď do zadného Knižného paláca, kde bude otvorené lapidárium s vystavenými vzácnymi kamennými článkami z hradu, alebo vojde cez nový neskorogotický portál do tzv. budúcej „vínnej“ pivnice, z ktorej sa bude dať vnútorným schodiskom dostať na prvé poschodie do expozičnej miestnosti o vzniku združenia, ktorá bude zariadená v štýle 19. storočia a plánujeme v nej do budúcnosti vytvoriť aj hradnú knižnicu. Z tejto miestnosti bude môcť návštevník prejsť aj do vedľajšieho priestoru Veže starej brány s kľúčovými strieľňami, kde bude vytvorená špeciálna expozičia venovaná samotnej stavbe hradu a jej histórii.“

Často používate termín čas zlomu. Teda, ak sa pamiatkam nebudeme venovať, čoskoro sa zrúti. Platilo by to aj o hrade Lietava, ak by nevzniklo združenie?

Lubomír: Tvrdiť, že by sa nič nezmenilo, keby sme nevznikli, je hlúposť, pretože by vysoko pravdepodobne niekto niečo s hradom už vykonával. Otázka by však bola na akej úrovni a či by hrad bol ešte aj dnes voľne prístupný verejnosti tak, ako to presadzujeme my. Taktiež by bolo otázne, aký druh rekonštrukcie by sa tu vykonával, pretože ak by z hradu vznikol hotelový komplex, tak by sa toto miesto radikálne pre verejnosť zmenilo. Ale pozerajme sa radšej na súčasnosť a budúcnosť, pretože tá je našťastie v našich rukách a katastrofické scenáre typu hotelových komplexov tu momentálne našťastie nehrozia. Môžeme povedať, že čas zlomu prichádza na hrade systematicky po každej sezóne a po každej zime. Síce hrad je sám o sebe postavený veľmi kvalitne, ale keby sme sa pozreli do jeho vnútra a pod zem, videli by sme, že trpí na základe dvoch vecí, a to je vlhkosť a náletová vegetácia. Náletová vegetácia, pod ňou sa rozumejú kríky a stromy, je niečo ako rakovina. Keď sa dostanú do múrov, okamžite ich likviduje. Suchomilné rastlinstvo múry ochraňuje, pretože vytvára na konštrukciách hradu takzvané vegetačné striešky. Je dôležité hrad pravidelne kosiť a starať sa o vnútorný trávnik, pretože ak by sa hrad nechal napospas prírode, tá by ho časom úplne pohltila. Ale k tomu času zlomu: keď sa pozrieme na podobizeň hradu z roku 1998 a na stav hradných múrov, tak si myslím, že v súčasnosti by už polovica hradu bola dole. Dominanty, ako je severozápadná a juhovýchodná stena paláca a mnohé iné objekty, ako napríklad predná brána, veža starej brány, čo sú najkrajšie veci na hrade, by už dnes pravdepodobne neexistovali v stave kompaktných objektov, v akom ich vidíme dnes, ale boli by v stave spadnutých ruín.

Na hrade sa za 16 rokov udomácnilo niekoľko obľúbených podujatí. V tomto roku ste po prvý raz organizovali so Žilinským večerníkom športovo – kultúrnou akciou Lietavský hradný pohár. Ako ju hodnotíte?

Lubomír: Lietavský hradný pohár bola zaujímavá akcia, ktorá by sa mohla stať do budúcnosti tradíciou. Prekvapila nás tá obrovská komunita ľudí, hľadajúca adrenalín spojený so súťažami. Do tejto akcie sme si mysleli, že ľudia väčšinou sedia doma pred televízormi, ale po nej sme si uvedomili, že to nielen my sme blázni do hradu, ale že sú aj ľudia zbláznení do cyklistiky a behu. Celá tá akcia má dobrý základ. Spája inú komunitu ľudí, ktorú sme do tejto chvíle nepoznali, čo je pre nás ďalšou výhodou, a preto uvítame možnosť, aby sa uskutočnil aj druhý ročník.

Jana: Z tých našich tradičných akcií, ktoré organizujeme v areáli hradu, by sme mohli spomenúť napríklad obľúbený Valentín nielen pre zamilovaných, ktorý organizujeme v mesiaci február, Noc hradov a zrúcanín, kedy osvetľujeme celý hrad a hrajú sa tam dobré koncerty v mesiaci august a začiatkom septembra organizujeme takzvaný „Deň otvorených dverí“, kde pri dennom kultúrnom programe prezentujeme práce na hrade a otvárame miesta, ktoré sú z dôvodu rekonštrukcie počas sezóny uzatvorené.

Hradov na Slovensku je veľa. Čím je podľa vás výnimočná práve „vaša Lietava“?

Určite spôsobom ako sa opravuje a že ho nevlastní žiadna štátna inštitúcia, ale komunita správnych ľudí zložená po dlhoročných skúsenostiach zo všetkých kútov bývalého Československa. Tito ľudia sa tu neustále a často radi vracajú ako domov a to je pre nás najväčšia pýcha. Na záver chceme poďakovať Ministerstvu kultúry SR za dlhoročnú podporu v grantovom programe Obnovme si svoj dom, Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny, ako aj všetkým súkromným sponzorom, okolitým obciam a grantovým spoločnostiam. Len vďaka ich podpore sa môže činnosť na hrade aj do budúcnosti vyvíjať zmysluplne a na patričnej úrovni.

Michala Stehlíková
Snímky Martin Hodoň

Základná škola informuje

Záložka spája školy

Tento rok sa konal už 6. ročník projektu Záložka spája školy. Motívom bol citát "**múdrost' ukrytá v knihách**".

Cieľom projektu je nadviazanie kontaktov medzi českými a slovenskými základnými školami a podpora čítania prostredníctvom výmeny záložiek do kníh. Žiaci z 1. aj 2. stupňa ZŠ vytvorili krásne záložky do knihy pre svojich nových kamarátov. V tomto školskom roku nám prideliť Základnú školu z Košíc, časť Barca.

Drogy ani alkohol nie sú "cool"

Občianske združenie Arcus pripravilo pre nás besedu, ktorej témou bola prevencia proti drogám a alkoholu. Besedy sa zúčastnili žiaci 6. až 9. ročníka. Pani lektorka Zuzana Žilinčíková nám vysvetľovala, aké následky a problémy môžu byť spôsobené alkoholom a fajčením. Snažila sa nás upozorniť na to, že v živote to nie je ľahké, ale netreba sa spúšťať na zlé chodníčky. Treba s prekážkami bojovať a nie vzdávať sa a uľahčovať si cestu životom. Toto sme si vyskúšali v hre, kde sme sa mali dostať z problému, v ktorom nám šlo o život. Takouto zábavnou formou sme sa naučili, že veci si treba najprv premyslieť a potom konať.

Riaditeľ ZŠ v Lietave vyhlasuje **výberové konanie na ubytovacie zariadenie** pre 5-dňový (4 noci) lyžiarsky výcvikový kurz s týmito podmienkami:

- o Lyžiarsky svah v okolí (max. 200m) vhodný pre začiatočníkov aj pokročilých, tzn. trate s modrým a červeným označením a s umelým zasnežovaním.
- o Ubytovanie pre 38 osôb s plnou penziou.
- o Sociálne zariadenia na izbách.
- o Spoločenská miestnosť pre uvedený počet ľudí s dataprojektorom.
- o Termín: február 2016, nástup žiakov na LVK možný od 8. 2. 2016 do 22. 2. 2016.

Tekvicový karneval

Na konci októbra sa pod taktovkou rodičov a učiteľov konal zlet strašidiel zo širokého okolia.

Aby sa strašidlá cítili v škole dobre, pani učiteľka Glasová so žiakmi 2. stupňa vyzdobila školu, pani zástupkyňa Obložinská pripravila program pre deti, rodičia zabezpečili tekvice na vyrezávanie, odmeny a bufet a pani učiteľky pomáhali, kde bolo treba, napríklad aj pri vyrezávaní tekvic. Čo tekvica, to nádhera.

Od 1. 10. 2015 môžu žiaci navštevovať rôzne krúžky organizované školou:

počítačový, turistický, práca s IKT, hasičský, stolnotenisový, športový, šikovné ruky, hradný, výtvarný, tanečný, matematický, tvorivé dielne, malé javiskové formy

Cinnosť útvarov sa organizuje v odpoludňajších hodinách, turistické aktivity aj v dňoch pracovného voľna. V súčasnosti v uvedených útvaroch pracuje 121 žiakov školy.

Mgr. Martina Botošová

Rodičovské združenie pri ZŠ v spolupráci so ZŠ Lietava Vás srdečne pozýva na

Vianočné trhy

piatok 11.12.2015 od 16.00 hod.
v budove ZŠ Lietava

❖ predvianočné stretnutie detí, rodičov, učiteľov, starých rodičov a priateľov školy spojené s burzou detských výrobkov s vianočnou tematikou

❖ príjemné zastavenie pri zvuku kolied a Vianočnom punči

Príďte podporiť detskú kreativitu, zručnosť a obchodného ducha. Výtazok z predaja zostane v triednych fondoch.

Karneval v našej škôlke

Dňa 6. februára 2015 sa v Materskej škole v Lietave uskutočnil karneval. Pôvodný plán bol taký, že karneval sa uskutoční na osvetovom stredisku, ale pre chorobnosť detí bol nakoniec presunutý do materskej školy.

Deti prichádzali do svojich tried, ktoré sme predtým vyzdobili. Po malom občerstvení sa prezliekli do masiek a z druhej triedy so spevom prešli na prvé poschodie k mladším kamarátom. Všetci sme sa presunuli do kuchyne, kde deti vytancovali pani kuchárky. Celý karnevalový sprievod prešiel do druhej triedy a tam nasledovala zábava pri hudbe. Po tanečnom kole deti predstavili svoje masky a aspoň na chvíľu sa cítili ako na módnej prehliadke. Program spestili aj deti, ktoré navštevujú krúžok zumby. Bola pripravená sladká odmena v podobe torty a každé dieťa dostalo malý darček. Celá zábava bola ukončená scénkou „Pochovávanie basy“.

Touto cestou sa chceme poďakovať všetkým rodičom, ktorí sa podieľali na príprave karnevalovej zábavy pre deti.

Máme radi knihy

Už tradične mesiac marec spájame nielen s príchodom jari, ale i mesiacom knihy. Známý pedagóg J.A. Komenský povedal:

„Nemilovať knihu znamená nemilovať múdrosť a nemilovať múdrosť znamená stávať sa hlupákom.“

Mesiac marec, ktorý práve plynie, máme už od školských čias v pamäti zapísaný ako Mesiac knihy. Možno tento prívlastok už nevnímame tak intenzívne ako kedysi,

keď bolo oveľa menej možností vzdelávania a získavania informácií ako dnes, no napriek tomu má literatúra zaiste v bežnom i študentskom živote stále miesto. Zdrojom stretnutí s knihami odkiaľživa nie sú len knižkupectvá a vlastné domáce knižné zbierky, ale svoje nezastupiteľné miesto tu majú aj knižnice. Aj my sme pri tejto príležitosti navštívili miestnu knižnicu. Po milom privítaní pani knihovníčky nás čakali rôzne aktivity. Deti boli informované, ako sa majú orientovať v knižnici, čo tam môžu nájsť a ako šetrne zaobchádzať s knihami. Deti sa dozvedeli, ako sa môžu do knižnice prihlásiť, ako si môžu požičať i prezerat' knihy. V rámci aktivity v knižnici si deti prezerali knihy, hádali hádanky a vypočuli si krátku rozprávku. Návšteva knižnice sa deťom veľmi páčila a myslím, že v nich zanechala milú spomienku i nové vedomosti.

Beseda s poľovníkom

Svet okolo nás je plný nádherných prírodných javov, nad ktorými zastane rozum a srdce pookreje, ak ich dokážeme vidieť. (A. Einstein)

V našej materskej škole sme sa rozhodli zorganizovať besedu s poľovníkom. Mali sme možnosť nahliadnuť do sveta prírody, ktorý je neodmysliteľne spojený s poľovníctvom.

Ujo poľovník nás milo privítal a informoval nás, ako sa nazýva miesto, kde sa nachádzame. Na začiatku sme sa dozvedeli, aká lesná zver žije v okolitej prírode. Potom nám ukázal a súčasne opísal jednotlivé zvieratá. Hovoril o ich spôsobe života, o ich rozmnožovaní a starostlivosti o svoje mláďatá, o schopnosti prezimovať. Zaujímavé bolo aj jeho rozprávanie o vývine parožia smčej zveri. Získali sme veľa informácií o práci poľovníkov v lese, o ich starostlivosti o zvieratká počas celého roku, ale najmä v zime. Mohli sme si prezrieť rôzne trofeje diviacej, smčej a jelenej zveri. Beseda sa nám veľmi páčila. Bola poučná, zaujímavá a svojou formou oslovila aj najmenších.

Vynášanie Moreny

Vynášanie Moreny patrí na Slovensku k dôležitým tradíciami, spájaným s oslavami konca zimy a príchodu jari. Aj naša materská škola usporiadala slávnosť „Vynášanie Moreny“.

Deň nám vyšiel, slniečko príjemne svietilo a spevom piesne „Vynášame Morenu, škaredú a zmorenú. Nech už príde Vesna, vohavá a krásna.“ sme Morenu vynesli zo škôlky. Za zvukov rapkáča sme prišli na most, kde sme

spievali pieseň „Morena, Morena dze si prebývala.....Morena, Morena čo si tam robela.... Morena, Morena za koho s umrela.....“ Škôlkari si vynášanie Moreny patrične užívali a túžobne očakávali, kedy ju zapálime a skončí vo vode. Svojimi pohľadmi deti odprevádzali Morenu a pozorovali, ako ju prúd vody unáša do diaľky, dúfajúc, že sa už nevráti. Po vynesení Moreny prichádza radosť z blížiacej sa jari a príchodu jarnej víly „Vesny“. Privolávame ju riekankami, povedáčkami a krátkymi básničkami. Na záver sme sa zahrali hudobno-pohybovú hru: „Jamá brána“.

Dúfame, že sa táto akcia páčila nielen deťom, ale aj rodičom.

Máj, máj, máj zelený

„Máj, máj, máj zelený, pod oblôčkom sadený.“ touto piesňou si deti pripomenuli dávnu tradíciu „Stavanie májov“. Dievčatá pomáhali zdobiť pripravený stromček farebnými stuhami. Na pomoc prišli aj mladší kamaráti. Keď bol máj krásne ozdobený, chlapani ho vynesli na priestranstvo pred materskou školou. Dievčatá chlapičkami zaspievali a za to, že im postavili máj, dostali sladkú odmenu. Ale aj na dievčatá sme mysleli. Usilovné včeličky tiež dostali sladkú odmenu.

Beseda s včelárom

O živote včiel a práci včelára nám prišiel porozprávať pán Benko. Deti sa dozvedeli, kde včely bývajú, akú starostlivosť si vyžadujú. Veľmi pútavo rozprával o vývine včiel, o úlohe kráľovnej, robotníč i strážkyniach úľa. Deťom priniesol ukázať úl, plast a pomôcky, ktoré včelár pri práci používa. Odmenou pre deti za ich vzorné počúvanie bol sladký med s oplátkou.

Pasovanie prvákov

V spolupráci s OU Lietava sme pripravili peknú akciu pre našich predškolákov pod názvom „Pasovanie prvákov“. Naši predškoláci sa so spevom rozlúčili so svojou škôlkou, ale ešte predtým absolvovali skúšku múdrosti. Precvičili si jazykové znalosti, matematické myslenie... Po tejto malej skúške boli predškoláci slávnostne za prítomnosti rodičov a pani učiteľky Mgr. Katky Gašperikovej pasovaní veľkým pravítkom do žiackeho stavu. Ako milú spomienku na tento nezabudnuteľný deň dostali všetci predškoláci malé darčeky. Na záver si deti pochutnali na vynikajúcej jahodovej torte, ktorú pripravila Gabika Svecová.

Divadelné predstavenie v MŠ

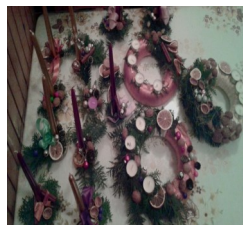
Na vonku nám primrzlo, napadol prvý sneh a v materskej škole bolo príjemne teplo a veselo. Už od rána sme sa tešili na predstavenie: „Ako dedko s babkou spolu naživali.“ Keď prišli páni herci, deti ich srdečne privítali a netepezlivo čakali na začiatok predstavenia. Príbeh o dedkovi a babke bol prispôsobený veku detí a bol veľmi vtipný. Celou škôlkou sa ozýval hlasitý smiech. Predstavenie sa nám veľmi páčilo a účinkujúcich sme odmenili veľkým potleskom. Už teraz sa tešíme na ďalšie predstavenie.

Tvorivé dielne v MŠ

Ako v uplynulých rokoch, tak i v tomto šk. roku sa v priestoroch MŠ konali tvorivé dielne s rodičmi, ktorí zavítali do našej škôlky, aby spolu s deťmi strávili príjemné popoludnie pri vytváraní adventných venčov a svietnikov. Rodičia prejavili svoju tvorivosť a spolu so svojimi ratoľstami vytvorili krásne vence a svietniky. Dakujeme rodičom za to, že si ukradli kúsok zo svojho vzácneho času a prišli medzi nás, aby spolu so svojimi deťmi a zamestnancami strávili príjemné popoludnie v prostredí, ktoré ich detičky už dôverne poznajú. Takáto spolupráca umožňuje lepšie sa spoznať, vzájomná otvorenosť a ochota pomôcť vytvára dobré vzťahy medzi rodičmi a učiteľkami.

Bc. Jana Gašperiková

Stolnotenisový klub

V obci prebieha športová aktivita v stolnom tenise, ktorá je zaradená do súťaže v oblastnom kole 9. ligy medzi mužstvami z okresu Žilina, Bytča, Kysucké Nové Mesto a Čadca. Oddielu sa darí a smeruje k postupu do 8. ligy. Priaznivcov tohto športu pozývame na povzbudenie v domácich zápasoch, najbližší sa koná 8. 1. 2016 o 17.30 v priestoroch kultúrneho domu nad predajňou Jednoty. Zároveň pozývame všetkých záujemcov vekovej kategórie o tento šport, ktorí by chceli posilniť náš oddiel či v súťažiach alebo rekreačnej aktivite. Taktiež sa bude konať vianočný turnaj, ktorý je predbežne plánovaný na 2. 1. 2016 o 9.00hod. Budú o tom informovať aj letáky polepené na viditeľných miestach.

Tomáš Svrček, predseda

Utešený rok hasičov - 2015

Každoročne začíname sezónu našich povinností, no zároveň i radostí členskou chôdzou, ktorej sa v hojnom počte zúčastňujú naši mladí i starší členovia. Tak ako v minulosti, i tento rok nám bolo potešením byť spolu s hasičmi z Podhoria súčasťou stráženia Božieho hrobu počas Veľkej noci v našom kostole. Aj tento rok sa nám podarilo rozšíriť mužské rady o dievčenskú spoločnosť, hasičky z Lietavy.

Keď už sme pri tých dievčatách, historicky prvýkrát sa nám podarilo poskladať súťažné dievčenské družstvo a v kategórii ZIACKY získali naše šikovné dievčatá vo veku od 8 do 15 rokov úžasné PRVE MIESTO!!! Týmto patrí aj poďakovanie ZŠ v Lietave, kde nám je umožnené v rámci hasičského krúžku trénovať tých najmenších. V súťažnej sfé-

re sa taktiež darilo aj našim dospelým tímom a aj túto sezónu sa naši MUŽI a ŽENY zaslúžili o výbornú reprezentáciu našej obce v hasičskom športe a priniesli si zo súťaží množstvo trofejí. Naše ŽENY tiež ukázali, že nie sú nejaké „mimoligové Béčka ani Čéčka“ a z dvoch ligových súťaží si priniesli dve krásne TRETE MIESTA! MUŽOM sa darilo najmä na nočných súťažiach. Po úspešnom nultom ročníku hasičskej súťaže v požiarom útoku sme zorganizovali 1. ročník hasičskej súťaže v Lietave, ktorá opäť splnila očakávanie zúčastnených (i ligových) tímov a nášmu tímu pánoV „nad 35 rokov“ sa podarilo vyhrať svoju kategóriu, ale i v novej „retro“ kategórii PS8 s historickou striekačkou sa naši mládenci umiestnili na krásnom 2. mieste.

Tento rok sa dala za pomoci zamestnancov obce ako aj našich hasičov do poriadku naša Požiarna zbrojnica, za čo im patrí poďakovanie. Tiež sa nám podarilo vybojovať novú techniku, ktorá nám môže v budúcnosti pomôcť pri záplavách alebo požiaroch v našej obci. (Dúfajme, že nebude potrebná, ale keď už, tak to bude pomoc na najvyššej úrovni, keďže tento rok boli vyškolení ďalší naši členovia v oblasti hasičstva.) Spomínané posily od podpredsedu vlády a Ministra vnútra Slovenskej republiky sú automobil IVECO Daily

a protipovodňový prives v rámci projektu Aktívne protipovodňové opatrenia. Z rúk podpredsedu vlády prevzal kľúče od techniky náš dlhoročný predseda Ing. Stanislav Košša.

Hoci nám hlavná hasičská sezóna, čo sa SPORTU a UCTIVEJ REPREZENTÁCIE našej obce týka, skončila, hasičmi ostávame naďalej a sme vám radi k dispozícii. Najbližšie sa zúčastníme na SILVESTROVSKOM BEHU – MEMORIAL ANTONA JANOŠKU, kde sme už niekoľko rokov súčasťou realizačného tímu. Za celý úspešný rok patrí poďakovanie všetkým nadšencom dobrovoľných hasičov v Lietave, ako i tým, čo prispeli k rozvoju a fungovaniu hasičstva v našej obci.

Natália Koššová

KÁBLOVÁ TELEVÍZIA A INTERNET

Vážení občania, blížia sa sviatky pokoja, radosti, ale aj osláv príchodu nového roka. Podme si spoločne zaspomínať, čo všetko nám priniesol uplynulý rok vo svete Vašej káblovej televízie a internetu.

V digitálnej televízii sme postupne zavádzali nové televízne stanice. Doplnkový digitálny balík BASIC+ nahradili tematické balíky MAMINA, TATINO a JUNIOR. Horúcou novinkou je zaradenie programu E! – televízneho programu, ktorý prináša najčerstvejšie novinky zo života celebrit, glamour a hollywoodskych hviezd ako i priame prenosy z červených kobercov do balíčka MAMINA. Zaviedli sme darčkové poukážky na nákup našich služieb, čím sme umožnili obdarovať Vašich blízkych nevšedným darčekom. Ako poďakovanie za Vašu vernosť a dôveru sme pre Vás na december pripravili vianočný darček vo forme viacerých akcií:

3 mesiace zadarmo!

Noví účastníci využívajú naše služby 3 mesiace zadarmo. Pri zmene na vyšší balík služieb budete platiť až 3 mesiace pôvodný nižší balík programov.*

k balíku DUO 1 získajte BASIC so zľavou 2 EUR

Aktiváciou balíka BASIC k balíku DUO1 získate zľavu 2 EUR mesačne počas celého roka.*

HBO na 2 mesiace ZADARMO + darček.

Pri predplatení balíka HBO1 na rok môžete sledovať Váš obľúbený filmový kanál za cenu len 10 mesiacov

Tematický balík na 3 mesiace ZADARMO.

Užívateľia balíkov BASIC, DUO2 majú možnosť sledovať jeden z doplnkových digitálnych balíkov podľa vlastného výberu až 3 mesiace zadarmo.

*uvedené akcie nie je možné kombinovať

Ďakujeme všetkým našim zákazníkom za spoluprácu v uplynulom roku 2015 a prajeme Vám krásne a požehnané vianočné sviatky a šťastný nový rok 2016.

Kolektív TES Media, s.r.o.

Obec Lietava, Olympijský klub a DHZ Lietava

pozývajú na

8. ročník silvestrovského behu

MEMORIÁL ANTONA JANOŠKU

31.12.2015 o 10,00 hodine

Srdečne Vás všetkých pozývame športovo ukončiť rok 2015

Krásne Vianoce

chceme vám priať,

aby mal človek

človeka rád,

aby jeden druhému

viac šťastia priať,

aby ten Nový rok 2016 za to stál.

Praje redakčná rada